GAZETA KRAKOWSKA

Nro 88.

Z KRAKOWA DNIA 1. LISTOPADA 1812 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 24 *Października.*

Akcessa do Konfederacyi.

Niżey podpisany Obywatel Powiatu Kaliskiego nie będąc przytomnym na zgromadzeniu politycznem swego Powiatu w celu przyſtąpienia do Konf. Jener. Królestwa Polskiego zebranem, nie miał dotąd sposobności okazania, że Polak z uczynienia akcessu do tego szanownego i zaszczytnego całego narodu związku, teraz iednak, osobliwie zaś w dniu dzisieyszym gdzie spoźnienie wyſtępkiem byłoby, spieszy się z oświadczeniem, iż ninieyszem do Konfederacyi Jener. Króleſtwa Polskiego przyſtępuie, i zupełnie się pod zarządzanie Prześw. Rady poddaie. — Dan w Warszawie d. 15 Października 1812.

(Pod.) *Jan Odrowąż Pieniążek.*

Zgodno. *Rozwadowski.*

W dniu 17 m. i r. b. nadesłał do Kancellaryi Rady Jeneralney akces swoy W. Antoni Trembicki Sekretarz Towarzyſtwa Królewskiego Gospod. Rolniczego, i Dyrektor Inſtytutow Rolnictwa praktycznego.

W dniu 22 b. m. złożony zoſtał w teyże kancellaryi akces naſtępuiący:

Gdy aktem Konfederacyi Jen. Króleſtwa Polskiego wezwani są wszyscy Polacy do łączenia się w Konfederacyą, i przesyłania Radzie Jeneralney akcessow swoich, rownie ze wszyſtkiemi współrodakami pozbawiony od nieiakiego czasu imienia Polaka, ale nie przeſtaiąc nigdy bydź nim przez uczucia serca, kiedy nam teraz wolno wyznawać z chlubą, co zawsze było celem życzeń naszych, przeięty gorliwością we krwi zprzodkow moich odziedziczoną, o pomyślność i szczęście oyczyzny, łączę naytkliwsze życzenia moie z ukochanemi współbracia, i akces do Konfederacyi Króleſtwa Polskiego naywyższey Radzie Jen. składam. — Dan w Wiedniu d. 1 Sierpnia 1812.

(Pod.) *Ant. Hr. Lanckoroński.*

Zgodno. *Rozwadowski.*

Z Kassel d. 10 *Października.*

Ogłoszono tu naſtępuiące doniesienie Miniſtra woyny podane Krolowi: " Nay. Panie! Donoszę W. K. Mci, iż pułki Weſtfalskie, składaiące 8my korpus wielkiego woyska, należały dzielnie i z chwałą do bitwy nad rzeką Moskwą, d. 7 Września ſtoczoney. Zoſtawił Cesarz Xcia Abrantu, dowodcę 8go korpusu, na krotki czas pod rozkazami Marszałka Xcia Elchingi. Dnia 7 z rana uszykowało się woysko Weſtfalskie w swoim obozie do bitwy. Pierwsza dywizya pod dowodztwem Jenerała Damas odebrała o 7mey godzinie rozkaz osadzenia lasu będącego na prawym końcu linii boiowey, i ſtanęła przy

reducie, którą opanował był 3ci korpus (Xcia Elchingi). Jazda nieprzyiacielska usiłowała odzyskać tę posadę, i natarła poprzek naszey artyleryi; ale za przybyciem Xcia Abrantu z drugą dywizyą, przymuszoną była do cofnienia. Wtedy odłączył się ten Xże od 3go korpusu, i poszedł na czele 8go na prawe skrzydło do lasu, który był zaięty od nieprzyiaciela, i wnet go ſtamtąd wypędził. Utrzymały się tam woyska nasze, pomimo ognia znaczney artyleryi i ogromney liczby ſtrzelcow. Gdy 3ci korpus poſtąpił dla obeyścia lasu, rozwinęło się woysko Weſtfalskie. Pierwszy bataliion lekkiey piechoty przywodzony od Podpułko. Rauschenplatt, pokazał się naprzod na rowninie. Moskale rzucili się do drugiego lasu, ale i z tego w krotce wygnani. Tymczasem zagrożeni poſtępem Weſtfalskiego woyska Moskale zebrali znowu liczną jazdę, i natarli powtornie z tem popędliwem męztwem, iakie zwykła rozpacz zapalać; lecz złamani wszędzie, przymuszeni byli szukać ratunku w odwrocie. Woysko nasze ſtanęło obozem na polu bitwy. —— Żałuiemy ſtraty wielu mężnych officerow. Z pomiędzy Jenerałow, poległ mężny Damas szlachetnym zgonem. Jenerał Baron Thareau dowodca pierwszey dywizyi od dwóch kul karabinowych niebezpiecznie raniony; Jenerałowi Hr. Lepel dowodcy brygady kiryssyerow kula działowa ſtrzaskała lewą rękę, którą mu po ramie odcięto, i nie wiele ieſt nadziei utrzymania go przy życiu. Jenerałowie Hr. Hammerſtein i Baron Borſtel ugodzeni byli wielu kulmi; nie przeſtali iednak dowodzić, i rany ich nic nie wróżą smutnego. Xże Abrantu donosi, iż wszyſtkie korpusy ubiegały się w męztwie, że Jenerałowie i officerowie sztabu wszelkiey broni okazali się godnemi przewodniczyć żołnierzom tak nieuſtraszonym, i że Weſtfalskie pułki piechoty liniiowey i lekkiey tyle dowiodły wytrwałości i krwi zimney, iż N. Cesarz raczył oświadczyć, że oczekiwanie iego przewyższyły, i ten im niepospolity uczynił zaszczyt, iż nazaiutrz żądał, ażeby grenadyerowie Weſtfalscy zaciągneli na wartę do głowney iego kwatery. Strata nasza wynosi blisko 300 ludzi w zabitych, a 1000 ranionych.„

(Pod.) *Hrabia Höne.*

Drugie doniesienie Miniſtra woyny do Króla zawiera tylko pochwały całego korpusu i poiedynczych offcerow. — Naſtępuie potem poczet officerow Weſtfalskich, którzy w bitwie d. 7 Września byli zabici i ranieni. Zginęło ich 16, a ranionych ieſt 150.

Z *Paryża d.* 13 *Października.*

Miniſter woyny Xże Feltre (Jenerał Clarke) zlecił Mechanikowi P. Karolowi Albert, ażeby dla wielkiego woyska zrobił 300 ręcznych młynkow do mielenia żyta. Młynki te zoſtały w 31 dni zrobione i na wozach do wielkiego woyska odesłane. Dla okazania ludziom, którzy około tych młynkow robili, swoiego ukontentowania, dał P. Albert dla nich w oſtatnią niedzielę, kiedy obchodzono wzięcie Moskwy, młynarską ucztę na dziedzincu małych ſtaien. Zgromadziło się na nią kilka set robotnikow, z których każdemu dano między innemi po kawałku chleba z mąki w tych młynkach umełtey.

Xżna Otrantu (Fouché) małżonka Senatora i byłego miniſtra policyi, umarła d. 9 b. m. w swey wiosce Ferries.

Wypis z Dziennika Paryzkiego.

Kiedy odgłos zwycięztw W. Woyska

rozlega się po całey Europie, kiedy orzeł Cesarski unosi się nad murami Kremlina, starożytnego Carow mieszkania, słuszna, abyśmy zwrocili uwagę czytelnikow naszych na wysokie myśli, iakie takowe wypadki poddaią. Naypierwsza uwaga wpada naturalnie na ową cudowną odmianę, iaką od lat kilku naokoło nas widziemy. Nie wyszła ieszcze z pamięci naszey owa epoka, kiedy woyska Moskiewskie obozuiące między Alpami odzywały się zuchwale z nadzieią spustoszenia ziemi Francuzkiey, i uięcia w barbarzyńskie iarzmo oyczyzny sławy i kunsztow. Samo imie Moskalow wzniecało owę nieuważną trwogę, iaką zawsze sprawuie niebezpieczeństwo, po pierwszy raz dopiero zagrażaiące. Mogłażby w ow czas nayśmielsza imaginacya do tego podnieść się stopnia, aby przypuściła sobie, iż w lat kilka woysko Francuzkie pomści się w starożytney stolicy Państwa Moskiewskiego niepomyślności nad Trebiią i pod Novi? Ale myśl ta stałaby się naturalnieyszą od czasu, iak Słońce Austerlickie oświeciło pogrom pułkow Moskiewskich, gdyby umiarkowanie Cesarza Francuzow zdobywczy iego nie było ograniczyło. Jakaż była nagroda tego umiarkowania? Oto Moskwa niewierna swoim przyrzeczeniom nie wyrzekła się owey polityki, która iuż od wieku wiedzie iey ambicyą ku południowey Europie. Podpisuiąc ona traktat pokoiu, myslała zaraz o sposobach obrócenia wniwecz warunkow iego, i zaniosło się iuz na zerwanie pokoiu; gdy wtem intrygi Ministerium Angielskiego przyśpieszyły epokę nowey woyny. Zwycięztwo towarzyszyło orłowi Francuzkiemu do brzegow Wisły i Niemna, a woysko Moskiewskie, uderzone iakby piorunem pod Friedlandem, przez powtorne ucieknienie się iedynie do wspaniałey łaskawości zwycięzcy niedobitki swoie ocaliło. — Nowy traktat pokoiu i przymierza woynę ukończył. Należało się wtedy spodziewać, że iuż Moskwa nie naruszy spokoyności lądu stałego, i że wielkie zamiary rządu Francuzkiego względem przywrocenia narodom wolności handlowey i morskiey nie doznaią iuż zawady ze strony mocarstwa, których uskutecznienie tyle ie także obchodziło. Lecz przelękniona Angliia zamieniła Półwyspie (Hiszpaniią i Portugaliią) w teatr nowych intryg swoich. Duch fakcyi ocucaiący się, gdy rząd usypia, poruszył wkrotce stolicę i prowincye Hiszpańskie; wszędzie weszły nasiona rewolucyi; Monarchiia Hiszpańska i sam Monarcha stanęli iuż nad przepaścią anarchii; znieważony był maiestat Królewski, nayświętsze traktaty wyraźnie zgwałcone, owo zgoła, wszystko oznaczało pogrążenie ustanowień, i tryumf polityki Angielskiey, od 20 lat nieprzestaiącey mieszać spokoyności narodow, gdy wtem zstąpił Monarcha Hiszpański z tronu bliskiego upadku, i ocalenie Hiszpanii powierzył Bohatyrowi, który Francyą ocalił. Na ow czas Angliia odetkała na Półwyspiu wszystkie żrodła przekupstwa i zepsucia, pochlebiła przesądom, zapaliła namiętności mężnego ludu, ale mało co oświeconego, i rozpoczęła oycoboyczą woynę Hiszpanow z naturalnemi ich sprzymierzeńcami, wbrew dobru Hiszpanii, a dogodnie dobru nieubłaganych iey nieprzyiacioł. — Ze ieszcze godzina wypędzenia woyska Angielskiego z Hiszpanii nie była oznaczoną od geniuszu władaiącego losami Francyi, ztąd pochodzi, iż obojętne postępowanie Moskwy zatrzymało na Północy większą część

)2(

woyska Francuzkiego. Nie dotrzymała o-na naymnieyszego przyrzeczenia, a powiększaiąc się na wszystkie strony, dostarczała Anglii wbrew traktatom wszelkich zasiłkow handlu i ziemi swoiey. Nareszcie, biorąc umiarkowanie towarzyszące zawsze sile za znak słabości, gotowała się otwarcie do nowey woyny. Pyszna z nie iakich korzyści nad niewyćwiczonemi woyskami (Tureckiemi), odrzuciła wszelki proiekt układow, i wyzwała w zaślepieniu swoiem zwycięzcow Austerlickich i Friedlandskich. — Taki był skutek tey nowey walki, iaki bydź powinien. Prowadzone woyska Francuzkie od wielkiego Monarchy swoiego przewyższyły, ieżli to podobna, dawnieysze dzieła swoie woienne, a mężni sprzymierzyńcy nasi dali chlubne dowody stałey wierności. — Oswobodzona Polska bez krwi przelewu; Smoleńsk świadkiem dwoistego zwycięztwa; powtorzenie bitwy Austerlickiey nad rzeką Moskwą; nakoniec, opanowanie miasta Moskwy, gdzie schodzą się wszelkie zasiłki tego Państwa; wszystkie te pamiętne wypadki, które w dzieiach świata znakomite mieysce mieć będą, były 4 miesięcy owocem. Tu to zastanowić się należy w całey obszerności nad cudowną siłą rządu, wiodącego razem dwie ważne woyny na dwoch końcach Europy, gdy w tymże czasie panuie iak naywiększa cisza i zupełne bezpieczeństwo wewnątrz Państwa Francuzkiego. Któregoż Francuza, prawdziwie godnego tego imienia, nie powiększy się imaginacya, i dusza na ten wielki widok nie wzniesie? Tryumfy zaszczycaiące oyczyznę przynoszą chwałę obywatelom; a gdy te tryumfy gotuią ich szczęśliwość, powinny w nich wzbudzić zapał i wdzięczność. — Próżną byłoby rzeczą pokrywać, iż przymierze Moskwy z Angliią groziło wszystkim ludom dwoistym despotyzmem; a gdyby pomyślny skutek zamiary ich uwieńczył, cała Europa wpadłaby znowu w ciemnotę i barbarzyństwo. Angliia, pragnąca chciwie posiadać sama tylko wszelkie światło i handel, chce inne narody trzymać w ciemnocie i szkodliwych przesądach. W Hiszpanii, iest ona za Inkwizycyą świętą z tey samey pobudki, iaka ią wiedzie do poświęcenia neutralnych Mocarstw iey chciwości kupieckiey. Chciałaby mieć monopolium przemysłu i wiadomości ludzkich; ale usiłowania iey będą nadaremne. Już Hiszpani, których stolicę Anglicy opuszczaią, zaczynaią poznawać rzetelne interessa swoie. Angliia wraz z Moskwą pokonaną została w murach miasta Moskwy.

(W Nr. 86 naszey gazety namieniliśmy o Pasterskim liście Kardynała i Arcybiskupa Paryzkiego Maury względem śpiewania *Te Deum* z powodu zwycięstw Cesarza Napoleona nad Moskalami, teraz kładziemy obszernieyszy z niego wyiątek:)

Cała Europa była świadkiem heroicznego umiarkowania, z iakiem Monarcha, nawykły do szybkich zwycięztw, domagał się długo wiernego dochowania warunkow przymierza, będących skutkiem traktatow, nader wspaniałomyślnych dla państwa Moskiewskiego. Nie można go było widzieć bez rozczulenia i uwielbienia ofiaruiącego, albo raczey proszącego o pokoy w Peterzburgu, właśnie iakby się lękać powinien był woyny. ..... Lecz kiedy tym sposobem uyrzał się znaglonym do dobycia oręża dla przymuszenia nowych nieprzyiacioł do tey wzaiemney słuszności, którey iuż nie mogł się od nich spodziewać, uwiadomiony świat cały o

wszyſtkich szkodach, iakich doznawaliśmy od Moskalow, usłyszał Cesarza wymawiaiącego te prorockie słowa, w których hiſtorya uzna wspaniałą powagę wyroczni: "Fatalność ich pociąga; niechayże się spełni przeznaczenie!,, Tego, który w głębokości rad wiecznych dociekł zamiarow Opatrzności względem północney Europy, taż Opatrzność wybrała za narzedzie uiszczenia onych. — Tylko co pogromca narodow wyrzekł powyższe słowa, aliści dla przyśpieszenia ich skutku, ſtanął na czele swoich pułkow w pańſtwie, do którego nie poważył mu się wniścia tamować, nad brzegami nawet trzech wielkich rzek będących dla niego mocnemi zaporami. Od woien naszych zamorskich, co mowię? w tych nawet woynach, nigdy woyska Francuzkie nie wyſtąpiły z poważnieyszą siłą, ani w tak dalekich krainach. Zawsze nasz Monarcha rozpoczyna woyny swoie w głębi kraiow, które z nim śmieią mierzyć się na siły. Pod iego panowaniem, dla wszyſtkich Królow klassycznem, ziemia Francuzka ſtała się świętą i niedoſtępną dla iey nieprzyiacioł. — Nagłe ziawienia się pułkow naszych w kraiach niedawno przez Moskwę nabytych doſtatecznem było do podniesienia zaraz obalonego tronu Jagiełłow. Zdaie się, iż dla tego iedynie Opatrzność dopuściła tego haniebnego rozbioru Polski, aby teraz pomnożyła chwałę wskrzesiciela pańſtwa Karola W., którego ten waleczny narod był zawsze naywiernieyszym sprzymierzeńcem, iak będzie na wieki przedmurzem Europy przeciw napadom północnym. — Lecz czyliż taż sama Opatrzność, którey działalność na wszyſtkie czasy i mieysca rozciąga się, nie obiawiła nam przytem innych ieszcze widokow tey Boskiey sprawiedliwości, poźney niekiedy, ale zawsze nieuchronney, a która dla tego ieſt cierpliwą, że wieczną? Nie samem to podobno cudownem wskrzeszeniem Monarchii Polskiey ogranicza Niebo wielkie swoie zamiary w tych pierwszych zwycięztwach woyska naszego prowadzonego przez nadzwyczayny geniusz, którego wybrało na obalenie i dźwiganie tronow, taką chwałą panowanie iego darząc, iż ta mieć rowney w dzieiach świata nie może; oręż iego mści się dziś także za całą Europę, bo za napady i puſtoszenia iey w 5tym wieku Ery Chrześciańskiey, iakich się dopuściły ſtraszne roie owych północnych podbicielow; owego Attyli będącego biczem Bożym, iak się sam nazwał, teyto poczwary, krwie tylko ludzkiey pragnącey. Ten wyszedłszy z lasow i iaskiń Północy, wsparty wkrotce od ukoronowanego rozboynika morskiego z Południa, i Wandalow Afrykańskich, zniszczył Rzym, i świat aż do granic Perskich spuſtoszył. Po tylu wiekach bezkarności, zesłało Niebo naszego wielkiego Monarchę, aby teraz Północ, gdzie ieszcze nigdy woyska Południa nie poſłały, pociągnął do odpowiedni za łzy i krew, do których wylania okrutni ci zwycięzcy przodkow naszych przywiedli, zawziąwszy się zwrocić rodzay ludzki do pierwiaſtkowego barbarzyńſtwa, a których potomkowie ucywilizowani poczęści ponawiaią za czasow naszych w własnym kraiu spuſtoszenie i pożogę. Uznaymy więc i powiedźmy głosno, że w tryumfuiących dniach naszych są dni sądu Opatrzności karzące za przeszłość, a zabezpieczaiące przeciw przyszłości. Jedynym odporem, iaki nieprzyiacielskie woysko przez trzy miesiące poſtępuiącym pułkom naszym da-

wało, a który był opłakanem naśladowaniem, było cofanie się zaczętey od wieku cywilizacyi do barbarzyństwa pierwszych wieków. Mowili ci dumni dzikulcy północni, iak niegdyś Antyoch, gdy groził zamienieniem Jerozolimy w grob dla żydow, chcących walczyć; mowili, iż wszyscy Francuzi będą zagrzebani pod murami naypierwszego miasta w ich Państwie, na któregoby porwali się opanowanie. To mowili! ..... Aliści po nadaremnym odporze, po pożogowey ucieczce ich ze Smoleńska, ażeby poszli shańbić pienia dziękczynienia w świątyniach, zwycięzkie pułki nasze zostały w temże mieście owe próżne pogrożki, wydane ieszcze po rynkach i mieyscach publicznych na pośmiewisko, będące dla nieprzyiacioł karą za ich przewinienia. — Nie potrafili więc Moskale odpowiedzieć zrazu na woyskowe obroty nasze w ich kraiu inaczey, tylko opuszczeniem i pustoszeniem onegoż, tylko paleniem zapasow i miast swoich, a nareszcie ucieczką i zniszczeniem, szkodliwszem nierownie dla ich narodu nad pobicie i rozproszenie woyska. Zachciawszy oni tak zacięcie woyny, postanowili zniszczyć samych siebie tusząc sobie, iż po tem politycznem samoboystwie zostawią nam tylko same pustynie do podbicia. O Boże! czegożby nieprzyiaciele nasi na obcey ziemi nie dopuścili się będąc zwycięzcami, gdy się tak z własnym kraiem obchodzą pod ten czas, kiedy mordercze uderzenie odeymuie im odwagę do obrony? Ach! winniśmy Ci podziękować imieniem rodzaiu ludzkiego za nasze tryumfy! — Lecz Niebem się świadczemy, iż nie odpowiemy ani Bogu, ani Europie, ani potomności za klęski, iakie nieprzyiaciele nasi sami sobie zadaią w nadziei, że uczynią nas uczestnikami nieszczęść, iakie na głowy swoie ściągnęli, ieśli nie iako sposoby obrony, tedy przynaymniey iako iedyny sposob nam szkodzenia.

Ze Lwowa d. 20 Października.

Z Węgier ciągną znowu do Galicyi 2 pułki piechoty i 1 pułk iazdy. Prowincya ta otrzyma z Węgier zapomożenie w bardzo wielkiey ilości żyta i owsa.

Dnia 15 b. m. nadciągnęła tu iedna kompania pionierow.

Z Szweryna d. 13 Października.

Noc d. 11 Października okropną była dla flot Angielskich. Od przybytych z Stralsundu podrożnych dowiaduiemy się, iż 14 Angielskich kupieckich statkow i ieden bryg woienny zatopiło się pod północno-zachodnim brzegiem wyspy Rügen. Wiele napełnionych ludem szalup miało szczęście dostać się do lądu, gdzie dano im pomoc, iakiey położenie ich wymagało. Nie wiemy ieszcze całey obszerności nieszczęść tey nocy; ale sądząc po wystrzałach na trwogę, które szybko następowały i długo trwały, musiały bydź znaczne.

Z Berlina d. 24 Października.

D. 21 dał N. Król w Charlotenburgu wielki obiad, na który zaproszonemi byli Marszałek Xże Castiglione (Augereau) i nowy woyskowy Rządca tuteyszey stolicy Cesarsko-Francuzki Jenerał brygady Stabenrath.

Tegoż dnia wyiechał stąd Cesarsko-Francuzki Jenerał dywizyi Durutt, dotychczasowy rządca do Warszawy. W czasie sześciomiesięcznego tu pobytu swego zasłużył sobie na powszechny szacunek i wdzięczność wszystkich mieszkańcow za utrzymanie dobrey karności w woysku pod iego rozkazami będącem.

D. 23 Cesarsko-Francuzki Jenerał dywizyi Baron Bourzier poiechał ſtąd do Warszawy.

Z Utrechtu d. 7 Października.

Ogłoszony tu zoſtał Cesarski wyrok wydany pod d. 23 Sierpnia w Smoleńsku osnowy naſtępuiącey: 1) Liniia celna, która przedziela Hollandyą od dawnych departamentow, zniesiona będzie od 1 Października 1812 roku. 2) Liniia celna między departamentami Hollenderskiemi i uyściow Elby, Wezery, wyższey Emzy i Lippy zoſtaie tymczasowo aż do dalszego rozporządzenia utrzymaną.

Z Neapolu d. 30 Września.

Jednoſtayne wyznania zbiegow z Sycylii, a nawet gazety Palermskie i Messynskie upewniaią, iż nieszczęśliwa ta wyspa ſtęka pod iarzmem politycznem Anglikow. Kłotnie pomiędzy partyami doszły do naywyższego ſtopnia. Dla zatrudnienia umysłow podsunęli Anglicy marę nowey konſtytucyi, lecz poznano się wkrotce na tym podarunku. Sycyliyscy baronowie widzą, iż rzekomi ich sprzymierzeńcy chcą tylko panowanie swoie uwiecznić. W pośrod tych niespokoynych poruszeń ziawiło się, iakby z umysłu, okropne zdarzenie, które wszyſtkie partye obraziło. Pod czas zebranego parlamentu hukła nagle prochem napełniona machina w sali zgromadzenia, ale szczęściem nie będąc iakby się należało założoną, nie wiele zrządziła szkody. Wszyſtkie dochodzenia w wynalezieniu sprawcow tego szkaradnego czynu nadaremne dotąd były. Jedna partya obwinia drugą, i zaczenaią wierzyć, iż w narządzeniu tey machiny nie miano innego celu, iak podać w podeyrzenie partyą, którą chciano by potępić.

Królowa Karolina ma daleko mniey wolności niżeli dawniey, a Król Ferdynand iey małżonek w takim samym znayduie się przypadku. Królewicz Naſtępca tronu przy doſtoyności namieśnika państwa, posiada tylko cień władzy. Wiela baronow, chcąc uyśdź nieszczęścia, które przewiduią, uciekaią z kraiu. Może iesz cze przydadzą Anglicy do wszyſtkich udręczeń politycznych głod powszechny, bo trochę pozoſtałego ieszcze zboża wywożą ciągle dla swego woyska do Hiszpanii.

Z Nowegoiorku d. 29 Sierpnia.

Angielska fregata la Guerriere, pod sprawą Kapitana Dacres, zabraną zoſtała po krwawey potyczce przez naszą fregatę Konſtytucya. Nieprzyiacielska fregata miała na sobie 254 ludzi, z których 15 zabitych, a 63 ranionych zoſtało. Kapitan Dacres znayduie się pomiędzy oſtatniemi.

Z Frankfortu d. 15 Października.

Wczoray przybył tu P. Peyron, dawniey dowodca Szwedzki w Stralsundzie, i Szwedzki Pułkownik Silbersköld; przyiechali z Magdeburga i udaią się do Francyi.

D. 13 b. m. przeiechali przez miaſto nasze P. Lamberty, koniuszy N. Cesarza Napoleona i P. Barne Caittogen, audytor rady ſtanu. Oſtatni iedzie do głowney kwatery.

Z Amſterdamu d. 8 Października.

W warsztacie naszem zaczęto robić dwa nowe liniiowe okręty na 74 dział.

Z Mitawy d. 5 Października.

Po zwycięzkiem odzyskaniu naszego miaſta przez Prusakow, ogłoszone tu zoſtało co naſtępuie:

Uchyla się wydana przez Moskiew-

skiego Jenerała porucznika Essen, pod d. 29 Września odezwa względem rządu w Kurlandyi, i w prowadza się postanowioną przez N. Cesarza Francuzow kommissya rządowa i wszystkie poniższe władze. Nakazuię przeto tem władzom, aby pod karą woyskową natychmiast urzędowanie swoie znowu rozpoczęły, gdyż za nay mnieyszą przerwę w biegu spraw rządowych, pociągnę ie do odpowiedzi i przed sąd woyskowy stawić każę. W Mitawie d. 2 Października 1812.

Jork, K. Pruski Jen. porucznik piechoty i dowodca posiłkowego woyska Pruskiego przy 10tym korpusie wielkiego woyska Marszałka Xcia Tarentu.

Z Szwaycaryi d. 12 Października.

Podług pewnych doniesień od wielkiego woyska wszystkie Szwaycarskie batalliony pod dowodztwem Jenerała dywizyi Belliarda znayduią się przy korpusie Xcia Reggio (Marszałka Oudinota.)

W Bazylei widzieć można prawie co niedziela Hiszpańskich jeńcow, ktorym pozwalaią przechodzić się po mieście. Użytemi oni są do kopania kanału, ktory ma Ren z Rodanem połączyć i ciągnąć się będzie około Huningi. Jeńcy ci dobrze są płatni, okrywani i żywieni. Jakoż nie mogą wychwalić dobrego się z niemi obchodzenia we Francyi.

Z Londynu d. 1. Października.

Lord Wellington stał podług ostatnich listow pod d. 15 Września w Torquemada nad Pisuerga na przeciwko woyska Francuzkiego przeciw Portugalii działaiącego. Woysko Galicyyskie, którem dowodzi teraz Castannos, i liczyć miało 30,000 ludzi, ale zaledwo 10,000 wynosi, ciągnie do niego. Dla szczupłey iego liczby musiał Wellington w północney Hiszpanii pozostać, a nawet Jenerała Hill, który d. 15 spodziewany był w Almarez nad Tagiem, do siebie ściągnąć. Pobicie głowney siły Francuzkiey w południowey Hiszpanii, zostawione zatem iest Jenerałowi Maitland z połączonemi Hiszpanami.

Podług doniesień z Sztokolmu powrocenie Szwecyi Finlandyi zostawione iest aż do pokoiu. Przy postępach Napoleona (mamy tu bowiem 18ty biulletyn o bitwie pod Mozayskiem) pokoy nie może bydź długo odwłoczony.

Rozmaite wiadomości.

Wiary godne listy z Bordeaux zapewniaią, że Lord Wellington cofnął się z okolic Madrytu i Toledo do granic Portugalii, poczem woyska Francuzkie zaięły znowu oba te miasta. Przyczyną tego cofnienia Anglikow ma bydź częścią połączenie się Marszałkow Sucheta i Soulta z woyskiem środkowem, częścią pobicie przez Jenerała Clauzel korpusu pod Jenerałem Clinton, który Wellington pod Waladolidą zostawił. Marszałek Massena mianowany iest, iak mowią, jeneralisimem woysk Francuzkich w Hiszpanii.

Wiadomość o wzięciu Moskwy na d. 14 Września, nadeszła do Paryża d. 1go Października, a zatem w dni 17.

D. 6 Października przeszło przez Gotę 260 jeńcew Szwedzkich pod zasłoną do Moguncyi, a przez Hallę nowy transport jeńcow Moskiewskich.

Kupcy z St. Gallen i Zurich zakładaią w królestwie Neapolitańskim plantacye bawełny i warsztaty. Wiele rzemieślnikow przenosi się tamże z Szwaycaryi i odbieraią zapomożenia od tamteyszego rządu.

DODATEK
DO № 88.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 1. LISTOPADA 1812 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 27. Października.

Miasto nasze napełnione iest woyskiem Francuzkim i sprzymierzonym. Nieustannie prawie przybywaią nowe, liczne oddziały, a podług naypewnieyszych wiadomości ma tu ieszcze przybydź znaczna siła.

Już pod d. 26tym Września r. b. umieściliśmy w numerze 77mym gazety naszey wiadomości, o świetney dla oręża Polskiego rozprawie, która w dniach 14 i 15tym tegoż miesiąca zaszła pod Bobruyskiem między woyskiem dywizyi JW. Jenerała Dąbrowskiego, a dwiema kolumnami Moskiewskiemi, dowodzonemi od Pułkownikow Baranowa i Drejera. Z powodu: iż wiadomość o tym wypadku tak dawno iuż udzieliliśmy czytelnikom, nie donosiemy teraz z przesłanych nam, w listach prywatnych obszernych szczegółow, iak tylko: iż ranieni w tey rozprawie waleczni Kapitan Wężyk, Porucznik Nidecki i Podporucznik Gauthier, podług listu naypoźniey doszłego Redakcyi naszey, powracaią do zdrowia, niemniey, iż w tey rozprawie zabrane zostały kolumnie Baranowa tabory, to iest: dwa powozy lazaretowe, dwanaście furgonow i kilkanaście powozek z suknem i płotnem, które ostatnie szczegóły rozdano pomiedzy żołnierzy.

Z Wilna d. 17 Października.

Odebraliśmy tu z Moskwy nowe szczegóły, które z pospiechem do wiadomości publiczney podaiemy:

Przednia straż Króla Neapolitańskiego stanęła nad Narą, o 10 mil za Moskwą. Woysko nieprzyiacielskie znayduie się koło Kaługi. Codzień zachodzą nowe utarczki, we wszystkich zwyciężył Król Neapolitański, i zawsze z każdego stanowiska wyparł nieprzyiacioł. Xiąże Elchingi stoi w Bobrodzku; przednia straż Wice-Króla znayduie się w Troycy na drodze do Dmitrowa.

Chorągwie przez Moskali w rożnych woynach zdobyte na Turkach, i wiele innych ciekawości, a między temi Nayświętsza Panna ozdobiona dyamentami, znalezione w Kremlinie, wysłano do Paryża.

Co do Rostopczyna: zdaie się że stracił rozum. W Woronowie spalił własny pałac, zostawiwszy pismo następuiącey treści: "Przez lat 8 zdobiłem te gmachy. W tym maiątku pośrod familii żyłem szczęśliwie. Na zbliżenie się wasze, mieszkańcy tey ziemi w liczbie 1,720 opuszczaią swoie zagrody: (iuż powrocili) a ia własny dom zapalam, ażeby nie był zeszpecony obecnością waszą. Francuzi!

Opuściłem dla was dwa domy, w Moskwie i ruchomość pół miliona rubli wartuiącą. Tu same popioły znaydziecie. „ — Dan w Woronowie 1812 Września 29.

(Pod.) *Hrabia Fiodor Rastopczyn.*

Nie naśladowano iednak tego przykładu: wszystkie domy koło Moskwy są nietknięte. Pałac Xięcia Kurakina uratowano od płomieni. Jenerał Hrabia Nansouty mieszka w nim teraz.

Z wielką trudnością uratowano ze szpitalow i domow zapalonych część chorych Moskiewskich: 4000 liczą tych nieszczęśliwych. Liczba zgorzałych niezmiernie iest wielka. Jenerał Bagration umarł z ran odniesionych w bitwie nad Moskwą. Woysko Moskiewskie nie pochwala pożogi stolicy, cały narod brzydzi się sprawcami tey zbrodni.

Kremlin osadzono 30 działami i ze wszystkich stron utwierdzono. Dziś Kremlin iest twierdzą; założono w nim piece i magazyny. Woysko Francuzkie bardzo dobrze stoi, każdy żołnierz ma futro. Magazyny pełne. Włościanie powracaią do domow, co środę i niedzielę wielkie rynki Makkawoy i Okotnoy Red napełniaią się rozmaitemi towarami i ziemiopłodami. Pogoda piękna, powietrze łagodne. Mowią włościanie, że Bóg iest z Cesarzem Napoleonem, ponieważ pora tak piękna, iakiey nigdy niewidzieli; co dzień z rana J. C. K. Mość odbywa na dziedzińcach Kremlińskich wspaniałe popisy woyska, a wieczorem obieżdża okolice Moskwy.

Z Sztokolmu d. 15. Września.

Oto iest osnowa traktatu pokoiu między Szwecyą i W. Brytanią podpisanego d. 18go Lipca b. r. w Oerebro, a zatwierdzonego tamże dnia 17go Sierpnia, w Carltonhouse zaś dnia 4 tegoż miesiąca.

W Imie Przenayś. iętszey i nierozdzielney Troycy.

N. Król Jmć Szwedzki, i N. Król Jmć połączonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, ożywieni rownem pragnieniem przywrocenia dawnych stosunkow przyiaźni i dobrego porozumienia między obiema Mocarstwami i obustronnemi Państwami, mianowali tym końcem Pełnomocnikami swoiemi: N. Król Szwedzki Barona Wawrzyńca de Engeström Ministra Stanu i spraw zagranicznych, &c. tudzież Barona Gustawa de Wetterstedt, Nadwornego swego Kanclerza, &c. zaś Jego Królewicowska Mość Xże Rejent, w imieniu, i ze strony N. Króla Jmć połączonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, Pana Edwarda Thornton, którzy to obustronni Pełnomocnicy, po wzaiemney wymianie pełnomocnictw swoich w należytem kształcie ułożonych, zgodzili się na artykuły nastepuiące:

Art. 1. Między NN. Monarchami, Królem Szwedzkim i Królem połączonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, ich dziedzicami, i Następcami, tudzież między ich poddanemi, królestwami i obustronnemi państwami ma bydź trwały, prawdziwy i nienaruszony pokoy, iako też szczera i zupełna iedność i przyiaźń tak dalece, iż od tey chwili każde nieporozumienie się, mogące między obiema stronami zachodzić, za zupełnie zniesione i usunięte uważane bydź powinno.

Art. 2. Stosunki przyiaźni i handlu między obudwoma kraiami postawione bydź maią znowu na tym stopniu, na którym były dnia 1 Stycznia r. 1791; a wszystkie traktaty i umowy, które w owym czasie były między obiema państwami, za ponowione i potwierdzone uważane bydź

maią, iakoż ninieyszym traktatem pona- wiaią się i potwierdzaią.

Art. 3. Gdyby ktorekolwiek bądź Mocarstwo z nienawiści ku ninieyszemu traktatowi pokoiu, i przywroconemu dobremu porozumieniu między obudwoma kraiami, woyną Szwecyi zagrażać miało, obowięzuie się N. Król Jmć połączonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, za porozumieniem się z N. Królem Szwedzkim, użyć potrzebnych środków do utrzymania bezpieczeństwa i niepodległości kraiow iego.

Art. 4. Traktat niniey szy zatwierdzonym bydź ma przez obie umawiaiące wysokie strony; wymiana zaś zatwierdzeń w niedziel sześć, lub prędzey ieszcze ieżeli to bydź może, nastąpić powinna.

Dla lepszey wiary niżey podpisani na mocy pełnomocnictw naszych niniey szy traktat podpisaliśmy, i pieczęciami naszemi stwierdziliśmy.

Działo się w Oerebro d. 18 Lipca 1812

(*L.S.*) *Baron de Engeström.* (*L.S.*) *Edward Thornton.*

(*L.S.*) *Gustaw Baron de Wetterstedt.*

DONIESIENIA.

Podpisany Pisarz Sądu Pokoiu Powiatu Miechowskiego Dep. Krakowskiego, podaie do publiczney wiadomości, iż z mocy delegacyi od J W. Prezesa Trybunału Cywilnego Dep. Krak. pod dniem 3 Sierpnia r. b. Nr. 2793 sobie daney, rzeczy ruchome po niegdy Xiędzu Karolu Morawieckim Prebendarzu przy kościele Zielenickim pozostałe, iako to: sprzęty domowe, suknie, pościel, książki i inne, na dniu 8 Listopada r. b. od godziny 9 z rana zacząwszy, tu w Miechowie w domu pod Nrem 15 przy rynku stoiącym przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze sprzedawać będzie. Dan w Miechowie d. 18 Października 1812 roku.

Woycieeh Kowalski, P. S. P. P. M.

Hoffmann Chirurg Dentysta, Operator i Bandażysta, przyięty w wielu Akademiiach Chirurgii, robi wszelkie operacye sztuki swoiey, choćby te naytrudnieysze były, a nawet i takie, iakich się rzadko kto inny podeymuie. Wydał on był w r. 1783 rozprawę paragrafami ułożona, a poźniey dzieło dokładne w 2 Tomach. U niego dostać można, co potrzebne iest do leczenia bolu zębow bez wyrwania ich, chyba w ostatniey potrzebie, tudzież tego wszystkiego, co służy do zachowania czystości i świeżości ust, a szczególniey do wzmocnienia dziąseł i utwierdzenia ruszaiących się zębow. Ma także wszelkiego gatunku bandaże elastyczne z sprężynami Francuzkiemi gibkiemi i bardzo wygodnemi dla płci oboiey na wszelkie ruptury pępka i opadnienia macicy, tudzież lekarstwo, które się powierzchownie przez 40 dni przykłada dla uleczenia ruptur w samym początku. Wprawia także za pomierną cenę nowe zęby, i stawia całe rzędy zębow tym, którzy żadnego nie maią, będąc opatrzonym dostateczną ilością dobrego materyału z koni morskich i zębow naturalnych; wyymuie zły ząb, a natomiast stawia zdrowy, który się przyymuie i na całe życie utwierdza. — Zastać go można z rana od godziny 8mey do 12tey, po południu od 2giey do 5tey. Mieszka w ulicy Floryańskiey pod Nr. 537 u Siodlarza Rosberga.

Pisarz Aktowy Powiatu Szydłowskiego, ma honor donieść Publiczności, iż z mocy zlecenia Wysokiego Trybunału do Nru 2951 wyszłego, będą sprzedawane w mieście Chmielniku powiecie Szydłowskim na dniu 16stym Listopada r. b. rożne ruchomości, iako to: łyżki srebrne, pościel, suknie, bydło, i inne sprzęty gospodarskie po ś. p. Józefie Kopcińskim pozostałe. W Szydłowie d. 12 8bris 1812,

M. Romanowski, P. A. P. S. D. K.

Sto pięćdziesiąt beczek wapna niegaszonego świeżo wypalonego wraz z beczkami i galarkiem małym czyli krypa JPana Wincentego Kopaczyńskiego własne w cegielni Ur. Kazimierza Kraiewskiego w Kaźmierzu nad Wisłą pod Nr. 36 przez publiczną licy-

... r. b. o godzinie 9tey rano sprzedawane będą, Maiący chęć na-... zaopatrzeni gotowemi pieniądzmi w mieyscu i czasie znaydować się zechcą.

W Krakowie d. 20 Października 1812 roku.

Jan Kanty Kowalski, K. T. C. P. I. D. K.

Niżey podpisany J. K. X. Mci Pisarz Aktowy Dep. Krakowskiego, stosownie do rezolucyi Wysokiego Trybunału Cywilnego, pod dniem 26 Października 1812 do liczby 2850 zapadłey, ninieyszym do publiczney podaie wiadomości, iż na dniu 9tym Listopada o godzinie 9tey z rana r. b. w domu Nr. 634 przy ulicy Mikołayskiey, rożne suknie kobiece, bielizna i rzeczy kosztownieysze po zmarłey Jozefie Trzcińskiey pozostałe przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze więcey daiącemu sprzedane będą. Dan w Krakowie d. 27 Października 1812 roku.

Andrzey Łossowicz, Pisarz Aktowy Dep. Krak.

Prefekt Departamentu Krakowskiego, podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 14 Mca Listopada r. b. odbywać się będzie w Biórach Prefekta przed W. Linowskim Radzcą Prefektury licytacya domu przy ulicy Szczepańskiey pod Nrem 361 położonego, którego Cena pierwszego wywołania w kwocie złp. 5009 oznacza się, każdy więc chęć nabycia rzeczonego domu maiący, winien iest w terminie powyżey wymienionym stawić się, opatrzony w wadyum dziesiątey części szacunku wyrownywaiące, które w gotowiźnie złożyć będzie winien. Inne warunki przy akcie licytacyi będą oznaymione stosownie, których nowy nabywca po zatwierdzeniu aktu licytacyi przez Prefekta, do zawarcia kontraktu kupna przed Notaryuszem za poprzedzaiącym do kassy Prefekturalney summy wylicytowaney złożeniem upoważniony zostanie.

W Krakowie d. 22 Października 1812.

Wodzicki, Prefekt.
Kalinka, Z. S. J

Kamienica Przechodnia w Rynku w Krakowie pod Nrem 237 sytuowana — do Massy kredalney Pawła Schöna należąca — na wniesienie Ur. Antoniego Kłossowskiego Patrona Tryb. Cyw. I. Jn. D. K. przy ulicy Sławkowskiey pod Nr. mieszkaiącego — iako tey w Massy kredalney ustanowionego Kuratora — przez licytacyą publiczną sprzedaną zostanie. — Przygotowawcze zatem przysądzenie tegoż domu — po nastąpionym stosownie do Prawa ogłoszeniu warunkow — w dniu naznaczonym 16 Grudnia 1812 Roku przed niżey podpisanym – iako do tey przedaży rezolucyą Wys. Tryb. Cyw. I. Jn. D. K. — z dnia 15 Października r. b. do Nro 3692 wypadłą delegowanym w Rynku w domu pod Nrem 456 — o godzinie 9 z rana nastąpi — pod kondycyami następuiącemi; 1) Cena pierwszego wywołania stanowi się 42904 złp. 26 2/3 gr. która z dwoch trzecich części summy szacunkowey 64357 złp. 10 gr. wynika. — 2) Kupiciel przyszły przyimie na kamienicy summy kapitałne Widerkaufowe 37500 złp. wynoszące. — 3) Resztuiącą summę iaka się z Przedaży okaże Kupiciel po odtrąceniu Widerkaufow w trzech rocznych ratach z prowizyą po 5 od sta decursive do Depozytu Trybunału składać winien — lub o tey zapłacenie z kredytorami Schönowskiemi, którym ta summa przez tuteyszy Trybunał do zapłacenia przeznaczoną zostanie, ugodzić się. — 4) Każdy chęć kupna tey kamienicy maiący przed zaczęciem licytacyi, złoży niżey podpisanemu dziesiątą część iako Wadium, to iest 4290 złp. 14 gr. Gdyby zaś na terminie naznaczonym nikt z życzących sobie kupna tegoż domu nie stanął — na ten czas Kurator ustanowiony Ur. Antoni Kłossowski — stosownie do Dekretu Królewskiego d. 26 Czerwca 1811 Roku wydanego, żądać będzie przysądzenia tey Kamienicy 2/3 wartości Wierzycielom pierwszeństwo z Kollokacyi maiącym. — 5) Jeżeliby przyszły Nabywca Kamienicy resztuiącey summy w ratach wymienionych do Depozytu nie złożył, lub z Wierzycielami pierwszeństwo maiącemi nie ułożył się — na ten czas taż Kamienica na koszt i stratę nowego Nabywcy przez powtorną licytacyą puszczoną by była. — 6) Mieszkańcow w tey Kamienicy będących przy Kontraktach naymow — bądź na pismie, bądź słownie nastąpionych — Nabywca do Roku utrzymać będzie obowiązany. — W Krakowie dnia 26go Października 1812 Roku.

Woyciech Olearski, Notaryusz D. K.